



## МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

### НАКАЗ

23.01.2024 № 112

Зареєстровано в Міністерстві  
юстиції України  
30 січня 2024 р.  
за № 159/41504

### **Про затвердження Номенклатури спеціальностей професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я, Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за спеціальностями професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я та професіоналів з вищою немедичною освітою**

Відповідно до [частини шостої](#) статті 18 Закону України «Про освіту», [абзацу другого пункту 5](#) Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725, [пункту 8](#) Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90), та з метою забезпечення здійснення спеціалізованої підготовки та безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити [Номенклатуру спеціальностей професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я](#), що додається.
2. Затвердити [Перелік циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за спеціальностями професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я та професіоналів з вищою немедичною освітою](#), що додається.
3. Управлінню медичних кадрів, освіти і науки (Сергію Убогову) забезпечити:

1) подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України після його державної реєстрації Міністерством юстиції України.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Сергія Дуброва.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

**Міністр**

**В. Ляшко**

ПОГОДЖЕНО:

Перший віце-прем'єр-міністр України -  
Міністр економіки України

Ю. Свиденко

Міністр освіти і науки України

О. Лісовий

Т.в.о. Міністра культури та інформаційної  
політики України

Р. Карандєєв

Уповноважений Верховної Ради України  
з прав людини

Д. Лубінець

Перший заступник Голови Спільного  
представницького органу об'єднань профспілок

О. Шубін

Керівник Секретаріату Спільного представницького  
органу сторони роботодавців на національному рівні

Р. Іллічов

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
**Наказ Міністерства охорони**  
**здоров'я України**  
**23 січня 2024 року № 112**

**НОМЕНКЛАТУРА**  
**спеціальностей професіоналів у галузі охорони здоров'я у**  
**закладах охорони здоров'я**

1. Ерготерапія
2. Клінічні дослідження
3. Оцінка медичних технологій
4. Протезування-ортезування
5. Терапія мови і мовлення
6. Трансплант-координація
7. Фармаконагляд
8. Фізична терапія

**Начальник Управління**  
**медичних кадрів, освіти і науки**

**С. Убогов**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
**Наказ Міністерства охорони**  
**здоров'я України**  
**23 січня 2024 року № 112**

**Зареєстровано в Міністерстві**  
**юстиції України**  
**30 січня 2024 р.**  
**за № 159/41504**

**ПЕРЕЛІК**  
**циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за**  
**спеціальностями професіоналів у галузі охорони здоров'я**  
**у закладах охорони здоров'я та професіоналів з вищою**  
**немедичною освітою**

Індекс	Назва спеціальності та циклів	Контингент слухачів	Тривалість циклів
1	2	3	4
<b>I. Спеціальності професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я</b>			
1	Ерготерапія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» (без зазначення спеціалізації у дипломі), або спеціальністю «Фізична реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я», «Фізична реабілітація» галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»	6 місяців
	Цикли тематичного удосконалення	Ерготерапевти	1-2 тижні
2	Клінічні дослідження		

	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Медицина», «Стоматологія», «Медична психологія» або «Педіатрія» галузі знань «Охорона здоров'я» та закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей;	6 місяців
		особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фармація, промислова фармація» (освітня програма за дипломом «Фармація», «Клінічна фармація» або «Технології парфумерно-косметичних засобів») галузі знань «Охорона здоров'я» та закінчили інтернатуру за однією з фармацевтичних (провізорських) спеціальностей	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Професіонали з клінічних досліджень, лікарі та фармацевти усіх спеціальностей	1-2 тижні
3	Оцінка медичних технологій		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Медицина», «Стоматологія», «Медична психологія», «Педіатрія» або «Технології медичної діагностики та лікування» галузі знань «Охорона здоров'я» та закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей;	6 місяців
		особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фармація, промислова фармація» (освітня програма за дипломом «Фармація», «Клінічна фармація» або «Технології парфумерно-косметичних засобів») галузі знань «Охорона здоров'я» та закінчили інтернатуру за однією з фармацевтичних (провізорських) спеціальностей	3 місяці

	Цикли тематичного удосконалення	Експерти з оцінки медичних технологій, лікарі та фармацевти усіх спеціальностей	1-2 тижні
4	Протезування-ортезування		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту у галузі знань «Охорона здоров'я», «Біологія», «Хімічна інженерія та біоінженерія», «Механічна інженерія», «Виробництво та технології» або за спеціальністю «Фізична культура і спорт» та мають стаж роботи за професійною кваліфікацією «Інженер-технолог-протезист», «Технолог ортопедичний» або «Технік-протезист-ортезист» не менше трьох років	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Протезисти-ортезисти, інженери-технологі-протезисти, технологи ортопедичні, техніки-протезисти-ортезисти	1-2 тижні
5	Терапія мови і мовлення		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту за спеціальністю «Спеціальна освіта» або іншими спеціальностями галузі знань «Освіта/педагогіка» (з кваліфікацією/спеціалізацією логопед (логопедія)) та мають стаж виконання обов'язків терапевта мови і мовлення в закладах охорони здоров'я не менше трьох років	9 місяців
	Цикли тематичного удосконалення	Терапевти мови і мовлення, логопеди, які виконують обов'язки терапевта мови і мовлення в закладах охорони здоров'я	1-2 тижні
6	Трансплант-координація		
	Цикли тематичного удосконалення	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня у галузі знань «Охорона здоров'я» та претендують на зайняття посади трансплант-координатора; особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня у галузях знань	1-2 тижні

		«Охорона здоров'я», «Соціальна робота» або «Соціальні та поведінкові науки» та претендують на зайняття посади трансплант-координатора патолого-анатомічного бюро (бюро судово-медичної експертизи)	
7	Фармаконагляд		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Медицина», «Стоматологія», «Медична психологія» або «Педіатрія» галузі знань «Охорона здоров'я» та закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей;	6 місяців
		особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фармація, промислова	3 місяці
		фармація» (освітня програма за дипломом «Фармація», «Клінічна фармація» або «Технології парфумерно-косметичних засобів») галузі знань «Охорона здоров'я» та закінчили інтернатуру за однією з фармацевтичних (провізорських) спеціальностей	
	Цикли тематичного удосконалення	Професіонали з фармаконагляду, лікарі та фармацевти усіх спеціальностей	1-2 тижні
8	Фізична терапія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» (без зазначення спеціалізації у дипломі), або спеціальністю «Фізична реабілітація» галузі знань «Охорона здоров'я», «Фізична реабілітація» галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»	6 місяців
	Цикли тематичного удосконалення	Фізичні терапевти	1-2 тижні

<b>II. Спеціальності професіоналів з вищою немедичною освітою медико-лабораторної справи у сфері охорони здоров'я</b>			
1	Бактеріологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		бактеріологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, біохіміки, генетики, імунологи	1-2 тижні
2	Вірусологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		вірусологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики), біохіміки, генетики, імунологи	1-2 тижні
3	Генетика лабораторна		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		генетики, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, біохіміки, генетики, імунологи,	1-2 тижні



		професіонали з вищою немедичною освітою бюро судово-медичної експертизи	
4	Ентомологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія», або «Ветеринарна медицина», або «Захист і карантин рослин»;	3 місяці
		ентомологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Ентомологи, бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, біохіміки, генетики, імунологи	1-2 тижні
5	Клінічна біохімія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		біохіміки, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Біохіміки, бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, генетики, імунологи, професіонали з вищою немедичною освітою бюро судово-медичної експертизи	1-2 тижні
6	Лабораторна імунологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		імунологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці

	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, біохіміки, генетики, імунологи, професіонали з вищою немедичною освітою бюро судово-медичної експертизи	1-2 тижні
7	Мікробіологія і вірусологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		мікробіологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, біохіміки, генетики, імунологи	1-2 тижні
8	Паразитологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці
		паразитологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної діагностики, біохіміки, генетики, імунологи, ентомологи	1-2 тижні
9	Цитоморфологія / клінічна лабораторна діагностика		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	3 місяці

		цитоморфологи/лаборанти клінічної лабораторної діагностики, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Бактеріологи, вірусологи, мікробіологи, паразитологи, цитоморфологи / лаборанти клінічної лабораторної	1-2 тижні
		діагностики, біохіміки, генетики, імунологи, професіонали з вищою немедичною освітою бюро судово-медичної експертизи	
<b>III. Спеціальності професіоналів з вищою немедичною освітою медико-профілактичної справи у сфері охорони здоров'я</b>			
1	Громадське здоров'я		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Громадське здоров'я» галузі знань «Охорона здоров'я» та не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	1 місяць
	Цикли тематичного удосконалення	Фахівці з громадського здоров'я, фахівці з довкілля та здоров'я	1-2 тижні
2	Довкілля та здоров'я		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Громадське здоров'я» галузі знань «Охорона здоров'я» та не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	1 місяць
	Цикли тематичного удосконалення	Фахівці з довкілля та здоров'я, фахівці з громадського здоров'я	1-2 тижні
3	Лабораторні дослідження факторів навколишнього середовища		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю	3 місяці

		«Екологія» або «Хімія», або «Фізика та астрономія», або «Біологія та біохімія» чи «Біологія», або «Хімічні технології та інженерія», або «Біотехнології та біоінженерія»;	
		особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фармація, промислова фармація» (освітня програма за дипломом «Промислова фармація» або «Технології фармацевтичних препаратів»);	3 місяці
		фахівці з дослідження факторів навколишнього середовища, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Фахівці з дослідження факторів навколишнього середовища	1-2 тижні

#### **IV. Спеціальності професіоналів з вищою немедичною освітою бюро судово-медичної експертизи**

1	Судово-медична імунологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	6 місяців
		експерти-імунологи судові, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Експерти-імунологи судові, експерти-цитологи судові	1-2 тижні
2	Судово-медична токсикологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Фармація, промислова фармація» або «Хімія», або «Біологія та біохімія» чи	6 місяців

		«Біологія» з освітньою програмою за дипломом «Біохімія»;	
		експерти-токсикологи судові, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Експерти-токсикологи судові	1-2 тижні
3	Судово-медична цитологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Біологія та біохімія» або «Біологія»;	6 місяців
		експерти-цитологи судові, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	3 місяці
	Цикли тематичного удосконалення	Експерти-цитологи судові, експерти-імунологи судові	1-2 тижні
<b>V. Спеціальності професіоналів з вищою немедичною освітою з психологічної допомоги та духовної опіки у сфері охорони здоров'я</b>			
1	Клінічне душпастирство		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Богослов'я», пройшли спеціалізацію базового рівня та проходять спеціалізацію поглибленого рівня;	4 місяці
		особи, які здобули вищу освіту не нижче першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю «Богослов'я» та проходять спеціалізацію базового рівня;	2,5 місяці
		капелани в охороні здоров'я, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	1 місяць

	Цикли тематичного удосконалення	Капелани в охороні здоров'я	1-2 тижні
2	Клінічна психологія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Психологія»;	6 місяців
		особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Психологія» та мають стаж роботи на посаді психолога або практичного психолога закладу охорони здоров'я не менше трьох років;	3 місяці
		клінічні психологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	1 місяць
	Цикли тематичного удосконалення	Клінічні психологи, психотерапевти	1-2 тижні
3	Психотерапія		
	Цикли спеціалізації	Особи, які здобули вищу освіту другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Психологія» та пройшли спеціалізацію за спеціальністю «Клінічна психологія»;	4 місяці
		психотерапевти, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю	1 місяць
	Цикли тематичного удосконалення	Психотерапевти, клінічні психологи	1-2 тижні

**Начальник Управління  
медичних кадрів, освіти і науки**

**С. Убогов**



Про затвердження Номенклатури спеціальностей професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я, Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за спеціальностями професіоналів у галузі охорони здоров'я у закладах

**Законодавство України**  
станом на 30.10.2024

**чинний**



z0159-24

охорони здоров'я та професіоналів з вищою  
немедичною освітою  
Наказ; МОЗ України від 23.01.2024 № 112  
**Прийняття від 23.01.2024**  
*Постійна адреса:*  
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z0159-24>

---

## Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 23.02.2024 — 2024 р., № 18, стор. 102, стаття 1193, код акта 123079/2024